Eesti TA Toim. Keemia, 1993, 42, 2, 97–103 https://doi.org/10.3176/chem.1993.2.05

UDK 542.943.6:547.681

Marika KOSK*, Uuve KIRSO*

BENSO(a) PÜREEN-KINOONIDE OKSÜDATSIOON 3. TAIMSETE ENSÜÜMIDE TOIME

Mitmetuumaliste e. polütsükliliste areenide (PA) reas esineb palju mutageense ja/või kantserogeense aktiivsusega ühendeid. PA-de oksüdeeriv lagunemine kulgeb oksüproduktide moodustumise kaudu. PA-de metabolismi loomses organismis on põhjalikult uuritud ja leitud lähteainest tunduvalt tugevama toimega kantserogeene, näiteks dioolepoksiidid benso(a)püreenist $(BaP)[^{1, 2}]$. Suhteliselt harva on käsitlust leidnud PA-de lagunemine taimedes, eriti protsessi kineetiline külg, mis pakub huvi ka ökotoksikoloogilisest aspektist.

Lähtudes eeltoodust valiti siinses töös uurimisobjektiks tuntud kantserogeense PA — BaP — tüüpilised oksüdatsiooniproduktid — kinoonid. Artiklite sarja varasemates uurimustes käsitleti BaP-kinoonide autooksüdatsiooni seaduspärasusi [³] ja 6-hüdroksü-BaP lagunemise kineetikat oksüdeerijate (molekulaarse hapniku, vesinikperoksiidi, taimsete oksüdaaside) toimel [⁴]. Praeguse uurimuse eesmärk on välja selgitada seaduspärasused, mis toimivad BaP-kinoonide edasisel lagunemisel paljude taimede fermentsüsteemide, nagu peroksüdaasi (PO) ja o-difenooloksüdaasi (DFO) mõjul.

BaP lagunemine erinevate oksiidoreduktaaside toimel on üldtuntud fakt, mis ei vaja tõestamist. Küll aga esineb vastakaid arvamusi BaP oksüderivaatide edasise lagunemise kohta. Ühed uurijad näitavad, et selles reaktsioonis pole ensüümi (de) osalemine vajalik [⁵], teised väidavad vastupidist [⁶⁻⁸]. Et kinoonid on üldjuhul nii toksilised kui ka kantserogeensed [²], siis keskkonna isepuhastuse seisukohalt on huvipakkuv nende moodustumise ja lagunemise vahekord ning seda mõjutavad tegurid.

Metoodika

BaP-kinoonid (Q) 1,6-Q, 3,6-Q ja 6,12-Q sünteesiti fotokeemiliselt, kiiritades BaP 2-mM lahust atsetonis elavhõbedalambiga, λ_{max} 360 nm. Kinoonide fraktsioon eraldati ja puhastati õhukesekihilise kromatograafia meetodil, üksikud ühendid identifitseeriti neeldumisspektrite järgi spektrofotomeetriliselt (Specord M40).

Katsed BaP-kinoonidega tehti vesilahustes (konts. 5—50 nM) mehaanilisel segamisel neljaliitristes reaktorites, pH 7,6 (0,02-M fosfaatpuhver). Kineetilistes katsetes võeti kindlatel ajavahemikel reaktsioonisegu proovid (500 ml), millest reageerimata lähteaine ekstraheeriti eelnevalt puhastatud dietüüleetriga. Pärast solvendi eraldamist viidi kuiv jääk metanooli lahusesse ja analüüsiti kas spektrofotomeetriliselt (Specord M40) või kasutades vedelikukromatograafi Knauer (SLV), kolonn ODS Zorbax 6×150 mm, eluent — metanool. Kromatografeerimise tingimused: voolu kiirus 1,5 ml min⁻¹, rõhk 3,0 MPa, temperatuur 30 °C. UV-detekteerimine toimus lainepikkusel kas 368, 435 või 469 nm vastavalt 6,12-, 1,6- ja 3,6kinoonile. Kromatograafia eluendid olid metanooli ja vee segu (2:8)

^{*} Eesti Teaduste Akadeemia Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituut. Rävala pst. 10, EE-0100 Tallinn, Eesti.

ning metanool, viimase kontsentratsioon hoiti esimesel 10 minutil 10% piires, järgneva 30 minuti jooksul viidi 90%-ni.

Taimseteks ensüümideks oli valitud kaks tüüpilist ja laialt levinud oksüdaasi: mädarõika PO («Биохимреактив», RZ=2,75, EC 1.11.1.7), mille kontsentratsiooni varieeriti vahemikus 2—20 mg l-1, ja kartuli mugulatest metoodika [9] järgi eraldatud ja puhastatud DFO aktiivsusega valgupreparaat. Varasema klassifikatsiooni järgi kannab DFO numbrit 1.10.3.1, aga oma toimemehhanismi läheduse tõttu monooksügenaaside omale on DFO viidud käesoleval ajal ensüümide klassi numbriga 1.14.18.1. Kasutatud DFO-preparaatides määrati Lowry järgi [10] valgu sisaldus, mida varieeriti piirkonnas 0,3-5,0 µg 1-1.

PO-d kasutati koos keemiliselt puhta vesinikperoksiidiga, ensüümi kontsentratsiooni mõõdeti spektrofotomeetriliselt [11].

Katsete eksperimentaalne osa toimus Eesti TA Keemia Instituudis.

Tulemused ja arutelu

Uuritud BaP-kinoonide lagunemine H2O2/PO mõjul on tunduvalt kiirem kui keemiline oksüdatsioon H₂O₂-ga (joon. 1). See annab tunnistust PO ensümaatilisest aktiivsusest. Varasemates töödes näidati PO katalüütilist toimet BaP [12] ja 6-OHBaP [4] lagunemisele. Kinoonidel on erinev reaktsioonivõime H_2O_2/PO suhtes. Kui 1,6- ja 3,6-Q reageerivad lähedase kiirusega: [¹³] järgi arvutatud efektiivsed kiiruskonstandid (k_{eff} , 10^{-3} s⁻¹) on vastavalt 0,19 ja 0,54, siis 6,12-Q reaktsioon kulgeb nii kiiresti (joon. 1), et kõnealuse metoodika kasutamine ei võimalda määrata tõepärast keff väärtust. Küll aga on võimalik kõiki kolme kinooni võrrelda algkiiruse põhjal. Lähedastes tingimustes, s. t. sama substraadi ja PO lähtekontsentratsiooni puhul erineb oluliselt kõigi kolme kinooni oksüdeerimiskiirus $(v_0, pM s^{-1})$, moodustades arvuliselt järgmised väärtused: 6,12-Q puhul 23,5, 1,6-Q 7,67 ja 3,6-Q 4,67. Seega 6,12-Q on ligikaudu viis korda vähem stabiilne kui 3,6-derivaat. Kirjeldatud nähtust pole võimalik seletada PO suure aktiivsusega 6,12-Q suhtes, sest juba keemiline oksüdeerimine H2O2-ga toimus sellel kinoonil väga suure kiirusega [3]. Molekulaarse hapniku puhul kinoonide reaktsioonivõimes olulisi erinevusi ei täheldatud [3]. Reaktsiooni kontsentratsiooniline järk (n_c) on substraadi suhtes vahemikus 0,75-0,80, s.t. lähedane ühele. Seega reaktsioon on pseudomonomolekulaarne, sest teine reagent (H₂O₂/PO) on suures liias. Reaktsiooni ajaline järk (n_t) on lähedane nullile ja produktidega inhibeerimist ei esine.

Tüüpilise reaktsiooni puhul, kus substraat (S) reageerib ensüümiga (E)ning mille tulemusel tekib kompleks (ES) ja sellest produktid (P)

$$E + S \rightleftharpoons ES \longrightarrow E + P$$

rakendati Michaelise-Menteni võrrandit.

Erijuhul, kus $E_0 \gg S_0$ substraadi halva lahustumise tõttu, on vastav võrrand [13]: reaktstoonisegu proovid eerti eelnevalt puhasta-

(500 ml), millest reagect.

$$v_0 = = \frac{k_{\text{cat}}[E]_0[S]_0}{K_{\text{M}} + [E]_0}$$

kus v_0 — algkiirus, $[E]_0$ — ensüümi algkontsentratsioon, [S]₀ — substraadi algkontsentratsioon,

 $K_{\rm M}$ — Michaelise (näilik) konstant,

k_{cat} — katalüütiline kiiruskonstant.

Võrrandi töötlusel koordinaatides $1/v_0$ ja $1/E_0$ (joon. 2) saadud Michaelise konstantide väärtused 1,6-Q-1 0,44 ja 3,6-Q-1 0,19 µM annavad tunnistust PO rohkem kui kahekordsest afiinsuse erinevusest nende kahe kinooni suhtes. Katalüütilise konstandi k_{cat} , 10^{-3} s⁻¹ suurused on samuti erinevad:

Joon. 1. BaP-kinoonide oksüdeerimise kineetika vesinikperoksiidiga ja vesinikperoksiid/ peroksüdaasiga. 1 — 1,6-Q ja 3,6-Q H₂O₂-ga, 2 — 6,12-Q H₂O₂-ga, 3 — 1,6-Q ja 3,6-Q H₂O₂/PO-ga, 4 — 6,12-Q H₂O₂/PO-ga.

Katse tingimused: fosfaatpuhver (0,02 M), pH 7,6, PO kontsentratsioon 5 mg 1^{-1} (3) ja 3 mg 1^{-1} (4), H₂O₂ — 0,1%.

Joon. 2. BaP-kinoonide ensümaatilise oksüdeerimise (H₂O₂/PO) kineetiliste andmete väljendamine Lineweaveri-Burki koordinaatides. 1 — 1,6-Q, 2 — 3,6-Q. Katse tingimused vt. joon. 1.

1,6-Q-1 0,24 ja 3,6-Q-1 0,78. Otsustades bimolekulaarse kiiruskonstandi k_{cat}/K_M , M^{-1} s⁻¹ väärtuse järgi — 3,6-Q-1 4,1×10³ ja 1,6-Q-1 1,1×10³ — on uuritav ferment mõlema kinooni suhtes keskmise ensümaatilise aktiivsusega, kuid 3,6-Q on peaaegu neli korda parem substraat kui 1,6-Q. Meenutatagu, et BaP suhtes oli H₂O₂/PO aktiivsus lähedane kinoonide omale [¹²]. Tähelepanuväärselt efektiivseks osutus aga H₂O₂/PO 6-OHBaP oksüdeerimisel: $k_{cat}/K_M = 2 \times 10^5$ M⁻¹ s⁻¹ [⁴].

Kirjanduse andmetel [^{6, 7, 14}] on üldine PO reaktsiooniskeem vesinikperoksiidi ja substraadiga (AH₂) järgmine:

$$E + H_2 O_2 \stackrel{k_1}{\underset{k_{-1}}{\rightleftharpoons}} E - I, \qquad (1)$$

$$E - I + AH_2 \rightarrow E - II + P$$
,

kus E on PO, E-I — PO kompleks vesinikperoksiidiga, E-II — PO kompleks substraadiga.

99

(2)

PO aktiveeritakse mingi peroksiidiga (praegusel juhul H_2O_2 -ga) kompleksideks, millede mõjul toimubki substraadi lagunemine. Viimaste andmete alusel [¹⁴] on korrigeeritud ülaltoodud skeemi reaktsioone selliselt, et leiab aset kolmikkompleksi E—I—AH₂ moodustumine. Kuna PO spetsiifilisus vesinikperoksiidi suhtes on väga kõrge, siis limiteerib summaarset substraadi lagunemist reaktsioon (2). Seetõttu oli võimalik katseandmete töötlemiseks kasutada Michaelise-Menteni võrrandit.

Teise oksiidoreduktaasi — DFO — katalüütiline toime avaldus selgesti nii BaP [¹²] kui ka selle 6-hüdroksüderivaadi lagunemisel [⁴], kuid mitte BaP-kinoonide oksüdeerimisel. Järelikult BaP-kinoonid ei ole DFO substraadid. Veelgi enam: DFO olemasolu süsteemis põhjustas reaktsiooni inhibeerimise (joon. 3). Sellise nähtuse olemus pole selge ning vajab lisauurimist.

Katse tingimused: fosfaatpuhver (0,02 M), pH 6,8, DFO-valgu kontsentratsioon 0,2-0,4 mg 1^{-1} .

Analüüsides originaal- ja kirjandusandmeid [$5^{-7, 15}$] võib järeldada, et teoreetiliselt soositum BaP oksüdeerimise mehhanism kulgeb tuuma asendite 6>12>1>3 aktiveerimise kaudu. Selle käigus moodustuvad vastavad ioonid või radikaalid. Edasi toimub hüdroksüleerimine, s. t. fenoolide ja kinoolide kaudu kinoonide tekkimine. Ka suhteliselt stabiilsemate vaheproduktide (fenoolide, kinoonide) edasise lagunemise kiirus on tunduvalt suurem kui nende tekkimise kiirus. Näiteks autooksüdatsioonil on BaP ja BaP-kinoonide efektiivsed kiiruskonstandid vastavalt 0,17 ja 1,28× ×10⁻³ s⁻¹, seega kinoonid lagunevad tunduvalt kiiremini kui lähteareen.

Úldjuhul vastab molekulaarse hapniku üheelektroonne redutseerimine järgmisele skeemile [⁵]:

mille järgi moodustuvad aktiivsed oksüdeerijad — superoksiid-anioonradikaal, vesinikperoksiid ja hüdroksüülradikaalid. H_2O_2 lisamine süsteemi genereerib viimaste moodustumist. Võib oletada, et OH on tunduvalt selektiivsem oksüdeerija kui teised moodustunud osakesed. Sellest võib olla tingitud 3,6-, 1,6- ja 6,12-Q erinev reaktsioonivõime H_2O_2 ja H_2O_2/PO suhtes.

Kõigis uuritud süsteemides on BaP ja selle oksüderivaatide suhteline reaktsioonivõime vähenemise rida järgmine: 6-OHBaP \gg 6,12-Q>1,6-Q, 3,6-Q>BaP ja alati 6-OHBaP>3-OHBaP[¹⁶]. Et 6-OHBaP ja 6,12-Q on kõige vähem stabiilsed BaP fenoolide ja kinoonide esindajad, siis saab mõistetavaks, miks neid on kirjandusallikates BaP produktidena identifitseeritud nii harva (kui üldse) ja väikestes kogustes. Seega mitmete autorite järeldust, et BaP oksüdeerimine kulgeb kolmanda asendi hüdroksüleerimise ning peamiselt 3,6-Q ja 1,6-Q moodustumise kaudu, ei saa pidada põhjendatuks.

Probleemi illustreerimiseks on tabelis toodud mõned kirjandusandmed BaP-kinoonide omavahelise jaotumise kohta keemilistes ja bioloogilistes süsteemides. Kui tabelit oleks võimalik täiendada lähteaine konversatsiooniastmega, siis ilmselt ei oleks näilikku vastuolu eri autorite tulemustes. Üldiselt on PA-de skeleti aatomid väga erineva reaktsioonivõimega^[19], mille suhtelist skaalat on korduvalt püütud kindlaks teha [^{20]}. Ühe ja sama asendatud tuuma punkti aktiivsus on määratud substituentide elektronefektidega, s. t. suhtelise nukleofiilsusega. L. Paalme ja M. Gubergrits [¹⁶] näitasid veenvalt, et 6-asendatud BaP derivaatide reaktsioonivõime kahaneb reas $OH \gg OCH_3 > H > CI > CHO$, vastavad suhtelised väärtused on 16,4:1,8:1,0:0,5:0,4.

Lähteaine	Oksüdeeriv süsteem		Kinoonide jaotus %			
		(5,12-Q	3,6-Q	1,6-Q	
6-OHBaP	keemiline (O ₂) [¹⁶]	1	39—49	29—32	22-29	
6-OHBaP 6-O ` BaP	ensümaatiline (H ₂ O ₂ /PO) [⁵] keemiline (O ₂) [⁵]		36	29	27	
6-OHBaP	bioloogiline (roti maksa mikrosoomid) [¹⁷]		15	44	41	
ВаР	bioloogiline (hiire maksa mikrosoomid) [¹⁸]]	9—13	38—46	45—50	

BaP-kinoonide omavaheline jaotus BaP ja 6-OHBaP (6-OBaP) keemilisel ja bioloogilisel oksüdeerimisel

Toetudes eksperimentaaltulemustele H_2O_2/PO -ga pole kahtlust, et nii BaP enda [¹²] kui ka tema fenoolsete [⁴] ja kinoonsete vaheproduktide edasine oksüdatsioon on ensümaatiline protsess. Sealjuures H_2O_2/PO afiinsus BaP ja selle oksüproduktide suhtes on lähedane mikrosomaalsete, nn. segafunktsionaalsete oksüdaaside omale. Näiteks 7,8-dihüdro-7,8dihüdroksü-BaP oksüdeerimisel viimastega on K_M väärtus 0,41 μ M, BaP oksüdeerimisel samas süsteemis 0,76 μ M [²¹], BaP-kinoonide oksüdeerimisel taimse PO-ga on K_M 0,19 ja 0,44 μ M, BaP puhul aga suurem. Tähelepanu väärib 3,6-Q madalam afiinsus reduktaasile (vastav $K_M = 1,29 \mu$ M [²¹]) kui oksüdaasile.

Analüüsides toodud andmeid ökotoksikoloogilisest aspektist võib järeldada, et kantserogeense BaP oksüdeerival lagunemisel pole üldjuhul tõenäone tervisele ohtlike kinoonsete vaheproduktide kogunemine. See võib juhtuda ainult neis süsteemides (taimedes), mis sisaldavad suurel hulgal DFO-ensüüme. Viimased võivad takistada BaP-kinoonide lagunemist.

Järeldused

Mädarõika peroksüdaas katalüüsib kõigi kolme uuritud BaP-kinooni oksüdeerivat lagunemist sõltuvalt kinooni struktuurist järgmise efektiivsusega: 6,12-Q>3,6-Q>1,6-Q.

Kartulimugulatest eraldatud DFO aktiivsusega valgupreparaat erinevalt varem uuritud BaP-st ja 6-hüdroksüderivaadist inhibeerib BaPkinoonide oksüdatsiooni reaktsiooni.

3 Eesti TA Toimetised, K 2 1993

KIRJANDUS

- Buening, M. K., Wislocki, P. G., Levin, W., Yagi, H., Thakker, D. R., Akagi, H., Koreeda, M., Jerina, D. M., Conney, A. H. Tumorigenicity of the optical enantiomeres of the diastereomeric benzo(a) pyrene 7,8-diol-9,10-epoxides in newborn mice: Exceptional activity of (+) -7β, 8a-dihydroxy- 9a 10a -epoxy-7,8,9,10tetrahydrobenzo(a) pyrene. — Proc. Natl. Acad. Sci., 1978, 75, 5358—5365.
- Smith, M. T. Quinones as mutagens, carcinogens, and anticancer agents: introduction and overview. — J. Toxicol. Environ. Health, 1985, 16, 665—672.
- Коск М., Кирсо У. Окисление бенз (а) пирен-хинонов. 1. Воздействие кислорода воздуха и перекиси водорода. — Изв. АН ЭССР. Хим., 1987, 36, 1, 53—59.
- Коск М., Кирсо У. Окисление бенз (а) пирен-хинонов. 2. Воздействие оксидаз на 6-гидроксибенз (а) пирен. — Изв. АН ЭССР. Хим., 1988, 37, 2, 83—87.
 Lorentzen, R. J., Caspary, W. J., Lesko, S. A., Ts'O, P. O. P. The autoxidation of
- Lorentzen, R. I., Caspary, W. J., Lesko, S. A., Ts'O, P. O. P. The autoxidation of 6-hydroxy-benzo(a)pyrene and 6-oxobenzo(a)-pyrene radical, reactive metabolites of benzo(a)pyrene. — Biochemistry, 1975, 14, 3970—3977.
- Yagi, M. Oxidation of benzo(a)pyrene and 7,8-dihydro-7,8-dihydroxybenzo(a)pyrene by horseradish peroxidase-H₂O₂ intermediate: Fluorometric study. — Cancer Biochem. Biophys., 1984, 7, 155—174.
- Agagawa, S., Momoi, H., Yagi, M. Binding of benzo(a) pyrene with peroxidase and its oxidation by peroxidase-H₂O₂ intermediate. — Cancer Biochem. Biophys., 1984, 7, 213—229.
- Morgenstern, R., DePierre, J. W., Lind, C., Guthenberg, C., Mannervik, B., Ernster, L. Benzo(a)pyrene quinones can be generated by lipid peroxidation and are conjugated with glutathione by glutathione S-transferase B from rat liver. — Biochem. Biophys. Res. Comm., 1981, 99, 682—690.
- Бузун Г. А. Выделение ферментов из растений в присутствии эндогенных фенолов. — Успехи биол. хим., 1972, 13, 102—115.
- Lowry, O. H., Rosenbrough, N. J., Furr, A. L., Randall, R. J. Protein measurements with the Folin phenol reagent. — J. Biol. Chem., 1951, 193, 265—275.
- Keilin, D., Hartree, E. F. Purification of horseradish peroxidase and comparison of its properties with those of catalase and methemoglobin. — Biochem. J., 1951, 49, 88—97.
- Kirso, U., Belykh, L., Stom, D. Kinetics of benzo(a)pyrene oxidation in aqueous solution. — Oxidation Comm., 1983, 4, 35—44.
- Березин И. В., Мартинек К. Основы физической химии ферментативного катализа. Высшая школа, Москва, 1977.
- Метелица Д. И. Моделирование окислительно-восстановительных ферментов. Наука и техника, Минск, 1984.
- Rogan, E., Roth, R., Cavalieri, E. Manganic acetate and horseradish peroxidase/hydrogen peroxide: In vitro models of activation of aromatic hydrocarbons by oneelectron oxidation. — Rmt.: Björseth, A., Dennis, A. J. (toim.). Polynuclear Aromatic Hydrocarbons. Chemistry and Biological Effects. Battelle Press, Columbus, Ohio, 1980, 259-266.
- L. Paalme ja M. Gubergritsi artiklid kogumikus: Окисление канцерогенных полициклических углеводородов производных бенз (а) пирена. Валгус, Таллинн, 1978.
- Lesko, S., Lorentzen, W. C. R., Ts'O, P. O. P. Enzyme formation of 6-oxobenzo(a)pyrene radical for liver homogenates from carcinogenic benzo(a) pyrene. — Biochem. J., 1975, 14, 3978—3984.
- Sydor, W., Lewis, K. F., Peng, R., Yang, C. S. Effects of butylated hydroxyanizole on the metabolism of benzo(a)pyrene. — Rmt.: Cooke, M., Dennis, A., Fischer, G. L. (toim.). PAH. Physical a. Biological Chemistry. 6th Int. Symp. Battelle Press, Columbus—Richland, 1982, 791—800.
- Паальме Л., Туулметс А., Кирсо У., Губергриц М. Реакционная способность полициклических ароматических углеводородов в процессах фотоинициированной деградации. — Реакц. способность орг. соед., 1974, 11, 313—322.

- Zander, M. Structure-property relationships in the field of PAH basic principles and examples. — Rmt.: 13th International symposium on polycyclic aromatic hydrocarbons, Oct. 1991, Bordeaux. Abstracts, OC 21.
- Shen, A. L., Fane, W. E., Wrighton, S. A., Jefcoate, C. P. Inhibition of benzo(a) pyrene and benzo(a) pyrene 7,8-dihydrodiol metabolism by benzo(a) pyrene quinones. — Cancer Res., 1979, 39, 4123—4129.

Toimetusse saabunud 29. I 1993

Marika KOSK and Uuve KIRSO

OXIDATION OF BENZO(a)PYRENE QUINONES 3. INFLUENCE OF PLANT ENZYMES

The oxidation of three benzo(*a*) pyrene (B*a*P) quinones (Q) — intermediate products of B*a*P degradation — by horseradish peroxidase (PO)/H₂O₂ and o-diphenol-oxidase (DFO) from potato tuber in aqueous solution was studied. In relation to degradation by PO/H₂O₂ the quinones exhibited considerable differences. The reaction rate decreased in the order 6,12-Q>1,6-Q>3,6-Q>B*a*P. The affinity of PO for the quinones was 4—6 times higher than for B*a*P. The values of bimolecular rate constants, k_{cat}/K_M , 10³ M⁻¹ s⁻¹, 4.1 and 1.1 for 3,6-Q and 1,6-Q, respectively, show that PO was a medium efficient enzyme for the oxidation of B*a*P quinones.

The DFO completely inhibits the decomposition of BaP-quinones, at the same time this enzyme catalyzes the BaP and 6-hydroxy-BaP oxidation.

Марика КОСК, Ууве КИРСО

ОКИСЛЕНИЕ БЕНЗ(а)ПИРЕН-ХИНОНОВ 3. ВЛИЯНИЕ РАСТИТЕЛЬНЫХ ФЕРМЕНТОВ

Исследовано превращение бенз (а) пирен (БаП)-хинонов (Х) как промежуточных продуктов окисления БаП под влиянием двух растительных ферментов — пероксидазы (ПО) из хрена и о-дифенолоксидазы (ДФО) из клубней картофеля в водной среде. Реакционная способность БаП-Х относительно H_2O_2/\PiO существенно различалась между собой, скорость реакции уменьшалась в ряду 6,12-Х>1,6-Х>3,6-Х> >БаП. Афинность ПО относительно Х была в 4—6 раз выше, чем для БаП. Бимолекулярные константы скоростей, $\kappa_{\kappa a \tau}/K_{\rm M}$, 10³, составляли 4,1 и 1,1 $M^{-1} \cdot c^{-1}$ для 3,6-Х и 1,6-Х соответственно. Это свидетельствует о том, что данный фермент обладает средней каталитической активностью относительно БаП-Х.

В присутствии ДФО окисление БаП-Х полностью ингибировалось, хотя относительно БаП и его 6-гидроксипроизводного этот фермент проявлял свойства катализатора.